

TEODOR SĂRĂCUȚ-COMĂNESCU

Miracolul vieții de Sandu Frunză

Sandu Frunză cunoscut eseist și filosof, după cele câteva volume de versuri, publicate în ultimii 3 ani, în 2026 „recidivează” cu un nou volum de versuri: „Miracolul vieții”, pulicat la Editura „Neuma”, Strada Carpați, nr. 28, Dej, județul Cluj. Am utilizat termenul de „recidivează” și pentru faptul că autorul nu se depărtează de temele și motivele cultivate în volumele anterioare de poezie.

Titlul „Miracolul vieții” sugerează o meditație asupra existenței ca fenomen deosebit, nu ca un fapt banal, ci ca o realitate în care fiecare clipă și fiecare ființă sunt miraculoase în sine. Demersurile critice anterioare au scos în evidență faptul că și-n acest volum de versuri se construiește un univers în care sufletul și lumea se întâlnesc într-un imaginar poetic încărcat de sensuri adânci, de la începuturile vieții până la reflecțiile spirituale și filosofice.

„Miracolul vieții” nu se circumscrie ideii de „viață ca un miracol”, ci aceleia de esență a trăirii și devenirii prin iubire. Sandu Frunză, având și preocupări teologice, credem că a avut la baza volumului o motivație „smulsă” din substratul biblic, acela al Sf. Apostol Pavel despre dragostea divină: „dacă dragoste nu e, nimic nu e”. Pentru autor această remarcă ar putea fi moto-ul volumului, deoarece simbolul „miracolului” ne sugerează viața ca o taină, nu doar ca o simplă existență biologică, „viața” ca spectacol de sensuri ce prefigurează un abis de semnificații.

Așadar, titlul nu e unul descriptiv, ci metafizic: viața privită ca o „minune” ce merită contemplată cu reverență

Poezia din volum nu vorbește doar despre emoție, ci despre iubire ca forță ontologică, iubirea deși este prezentă în mod evident, ea nu reprezintă doar erosul pasional obișnuit, ci se transformă într-un act sacramental al spiritului.

Poemul omonim titlului „Miracolul vieții” poate reprezenta o „ars poetica”. Aici se împletesc sensuri și conotații reverberante care amintesc de „marea trecere” și ecoul blagian, unde iubirea este văzută ca o punte între real și idel: „Cu un zâmbet / Lumea mea ai luminat / Toate asteptările au luat / Forma telurică a unor vise / Extatice coborâte din cerul / Dorințelor purtând chipul tău /” (*Zâmbetul*, p. 75). Nu întrezărim indicii clare de despărțire tragică tipică romantismului, ci mai degrabă iubire ca formă de cunoaștere și unificare, uneori personală, alteori cosmologic-arhetipală.

Se remarcă în stilul autorului, care este unul limpede, clar, la fel ca apa unui râu cristalin ce se îndreaptă spre marea cea mare, îmbinarea discursului liric cu reflecția filozofică – nu se separă emoționalul de concep-

/ cel mai mult la ea / Era faptul că se ivea / ca o femeie precum oricare altă femeie // Știa să păsească legănat / ca visul unei mări / în care ies copiii la scaldat // Știa să zâmbească la fel de bine / cum știa să gătească / ... / Știa să mă învăluie cu feminitatea ei / Ca o blândă tristețe lăsată în urmă în zori / După nopți pline de culori / răvășite de aripa unei păsări / ce și-a luat zborul din lumină /” (*Ca orice altă femeie*, p. 6).

Această sinteză dintre reflecție filosofică și poezie sensibilă este rareori întâlnită într-un debut contemporan, ceea ce îl face demn de atenție pe creator, fiind printre puținii care „transbordează” ideii cu substrat filozofic, ontologic în ceația lirică.

Tema morții este „curtată” la fel de liniștit, calm și persuasiv, asemeni unei prietene, dincolo de tonul zeflemitor la adresa ei, ba mai mult, e privită ca un dar divin: „I-am spus că / Eu mă așteptam să stăm de vorbă, / Să-mi cumpere o înghețată / de culoare roz / ca în bucuriile copilăriei mele, / Să alergăm prin lanurile de lumină / ale trecerii în eternitate. // Speram să stăm senin față-către-față, / Să șușotim despre ce se întâmplă / Cu trecerea prin / lanurile de întuneric în care nici măcar lumina ei / nu mă poate însoți, / Doar singurătatea fiind pe acolo unicul prieten /” (*Poetul și moartea*, p. 26) sau „Moartea este felul lui Dumnezeu / de a ne îndemna / să căutăm / propriul nostru / mod de a iubi / de a trăi /” (*Caută bucuria*, p. 52).

Volumul „Miracolul vieții” de Sandu Frunză nu este o simplă colecție de poezii de dragoste sau de natură sentimentală, ci o explorare lirică a existenței ca miracol – unde iubirea este forță creatoare și transfiguratoare, natura și memoria (cu descinderi în locurile natale, ale copilăriei) sunt parteneri simbolici ai experienței, iar condiția umană este meditată cu luciditate și reverie.

tualul reflexiv, iar simbolurile sunt uzitate ca agenți de iluminare, și nu ca imagini decorative, la fel valorizarea tonului meditativ și conturat, care nu se mulțumește cu expresia emoțională, dar vrea să atingă și „măduva” condiției umane: „Ceea ce mă fascina